

PENNINGS FOUNDATION

JAARVERSLAG 2021

Inhoud

Voorwoord	3
EXPOSITIES en randprogramma	3
Weemoed en Werkelijkheid in Het Groene Woud dec 2020 – mei 2021	3
TalentWall – Rik Kooke dec 2020 – jun 2021	4
Lockdown	4
De Kunst van het Kijken mei – juni 2021	4
Toos Nijssen mei – juni 2021	5
Gerdien Wolthaus Paauw mei – aug 2021	5
Eindexpositie fotografie SintLucas juni-juli 2021	5
I Do – Spouses juni -juli 2021.....	5
Naakt // Nu juli – aug 2021	6
TalentWall – Wiosna van Bon juni – okt 2021.....	6
Migratie sept – okt 2021	6
DDW-Only Good News okt 2021	7
Peacekeepers okt 2021	7
Uncover21 nov 2021	7
Nothing. Click. Everything okt – dec 2021.....	7
Congo Connecting dec 2021 – april 2022.....	8
EDUCATIE EN ACTIVITEITEN	8
Lezingen.....	8
Boekpresentaties.....	8
Portfolioreviews	8
Workshops.....	8
CrossLab	9
Scholenbezoek.....	9
Rondleidingen.....	9
Bibliotheek.....	9
Stagiaires	10
EXTERN	10
COMMUNICATIE.....	10
GECANCELSD	11

Voorwoord

Net als 2020 verliep ook het jaar 2021 als gevolg van Covid-19 anders dan gepland. Exposities die lange tijd niet bezocht konden worden vanwege een lockdown werden verlengd, andere werden uitgesteld.

We organiseerden 4 grote exposities rond een actueel thema: 'Weemoed en Werkelijkheid in Het Groene Woud' ging over het veranderende landschap, 'Naakt // Nu' over inclusiviteit, 'Migratie' over de migratieproblematiek en 'Congo Connecting' over het koloniale verleden. Door de maatschappelijke thema's bereikten we nieuwe publieksgroepen. Een 5de grote expositie, van Collectief Salvo, was vooral hilarisch en zette je op een andere manier aan het denken. Daarnaast boden we Kunstadvies Hanneke Janssen uit Eindhoven en Isola Design District uit Milaan een podium voor hun exposities en organiseerden we kleinere presentaties. De media besteedden veel aandacht aan onze exposities en activiteiten. De belangrijkste publicaties staan voortaan op onze website.

De exposities maakten veel reacties los bij bezoekers. Mooi dat er altijd medewerkers aanwezig zijn die een luisterend oor bieden en wat meer achtergrondinformatie kunnen geven over de thema's en de makers.

Het aantal bezoekers bedroeg in 2021, ondanks de lockdowns vanwege Covid-19, toch nog zo'n 3500. Met twee online lezingen verkochten we meer tickets dan normaal gesproken bij een fysieke lezing. Het webinar van Piet den Blanken, opgenomen bij Pennings Foundation, is tot nu toe bijna 600 keer bekeken.

EXPOSITIES en randprogramma

Bij de grote exposities met een maatschappelijk thema organiseren we steeds vaker een randprogramma met activiteiten die aansluiten bij de exposities. Hiervan hebben wij verslag gedaan op ons blog.

Weemoed en Werkelijkheid in Het Groene Woud dec 2020 – mei 2021

In het kader van de landschapstriënnale organiseerde Pennings Foundation samen met de Brabant-Collectie van Tilburg University en Brabants Landschap een expositie over Het Groene Woud, het gebied tussen de steden Eindhoven, Tilburg en Den Bosch. In de expositie werden drie thema's uitgewerkt: het landschap in transitie, verschillende belangen en de beleving van het landschap. Idylle en

realiteit wisselden elkaar af met historische foto's van o.a. Noud Aartsen en Martien Coppens en hedendaagse foto's van o.a. Marc Mulders en L.J.A.D. Creyghton en bijvoorbeeld ook een wandkleed van Margriet Luyten naar een foto.

Foto's van Karel Tomeï vanuit een vliegtuigje genomen gaven duidelijk de transitie van het landschap weer: van ruilverkaveling (economische belangen) naar herstel van het landschap.

Tijdens de opening hield Thijs Caspers van het Brabants Landschap een inleiding. Maartje van den Heuvel, conservator fotografiecollectie van de Universiteit Leiden, hield een (online) lezing met als titel 'Van Brabants Land tot Brainport. Fotografie, kunst en identiteit'. Bij de expositie verscheen een klein boekje dat voor 2 euro te koop werd aangeboden. In de winternummers van *Brabeau*, *In Brabant* en *Brabants Landschap* verschenen uitgebreide vooraankondigingen over deze expositie.

Tijdens de lockdown hielden we contact met het publiek door het plaatsen van filmpjes op social media. Deze zijn terug te vinden op ons YouTube-kanaal. Ook plaatsten we in de expositieruimte spots zodat een aantal kunstwerken vanaf de straatkant ook 's avonds te zien was. De expositie kon worden verlengd en was ná de lockdown ook op zondag te bezoeken.

TalentWall – Rik Kooke dec 2020 – jun 2021

Gelijktijdig met de landschapsexpositie was op de TalentWall de presentatie 'Het Monster van Brabant' van bioloog en fotograaf Rik Kooke te zien. Met poëtische beelden toonde hij de aanwezigheid van het wilde zwijn in het landschap, zonder het dier zelf in beeld te brengen. Voorafgaand aan de lezing van Maartje van den Heuvel werd een interview met Rik Kooke uitgezonden

waarin hij vertelt over dit project.

Lockdown

Tijdens de lockdown van 15 december tot 14 april plaatsten we grote fotowerken van **Hanneke Wetzer** uit haar serie *Living Alone (Together)* in de etalage, naast een werk van Noortje Haegens. Met spots waren deze werken ook bij avond vanaf de straatkant te zien. De presentaties van **Hanneke Wetzer** en **Noortje Haegens** (Quarantaine uitzicht, zie jaarverslag 2020) werden verlengd tot juni 2021.

De Kunst van het Kijken mei – juni 2021

Hanneke Janssen, in Eindhoven bekend van Galerie Willy Schoots en Galerie Janssen, vierde het eerste lustrum van Kunstadvies Hanneke Janssen door een fysieke expositie in te richten bij Pennings Foundation. Kunstwerken uit diverse disciplines waren te zien, o.a. van Leon Andriaans, Paul Panhuysen en J.C.J. Vanderheyden en hedendaagse kunstenaars als Linda Arts, Ies Schute en Guus Koenraads. Ook waren er fotowerken te zien van o.a. Rudi Struik, Jan Dibbets en Frank Eerhart. Er werden Meet & Greet met de kunstenaars georganiseerd en een **lezing** door Renée Steenbergen over het aanleggen van een kunstcollectie.

Toos Nijssen mei – juni 2021

Gelijktijdig met de expositie van Hanneke Janssen was de multimedia-installatie 'Lost in Transition' van de Eindhovense kunstenaar Toos Nijssen te zien. Een videoprojectie werd gecombineerd met mensgrote figuren die verschillende emoties uitbeelden. Op de vloer lag een tapijt van boombladeren.

Gerdien Wolthaus Paauw mei – aug 2021

Naar aanleiding van haar fotoboek 'Zul je met mij...', dat Gerdien Wolthaus Paauw maakte als rouwproces na het overlijden van haar moeder aan de ziekte ALS, was een kleine presentatie van haar te zien met columns die ze schreef voor GGZ.nl. Een lezing werd in verband met corona uitgesteld.

Eindexpositie fotografie SintLucas juni-juli 2021

Omdat in 2020 de eindexpositie van SintLucas gecancelld was, toonden we nu het werk van twee afstudeerjaren. SintLucas is een MBO-opleiding, maar altijd valt de hoge kwaliteit op. De opleiding richt zich op techniek en creativiteit in de disciplines reportage-, mode, portret- en productfotografie. Het werk van twee studenten werd geselecteerd voor de online rubriek 'Portfolio' van Photo31.

I Do – Spouses juni -juli 2021

Spouses (echtgenoten) die deelnemen aan het Get In Touch programma voor internationals van de TUE vroegen we naar hun trouwceremonies in het land van herkomst. Samen met de spouses maakten we een expositie met films van traditionele trouwceremonies, foto's uit familie-albums en traditionele trouwkostuums. Maar ook toonden we informele fotografie van voor hen 'nieuwe' tradities in Nederland (zoals fietstochtjes maken) en teksten waarin ze beschrijven dat tradities aan verandering onderhevig zijn en wat hun ervaringen in Nederland zijn. Tijdens de expositie verzorgden de vrouwen zelf **workshops** henna schilderen, saree draperen en gedichten voordragen. Op deze workshops kwamen zowel internationals als autochtonen af.

Naakt // Nu juli – aug 2021

lichaam. Het werd een expositie over kwetsbaarheid, intimiteit en acceptatie.

Martijn van de Griendt werd gevraagd een groepsexpositie samen te stellen met naakt als thema. Het werd geen standaard expositie over erotisch vrouwelijk naakt. Het moest vooral inclusief zijn, van nu. Met foto's van o.a. Prins de Vos, Jesse van den Berg en Dylan van Vliet was ruimte voor queer en transgender. Ehlana Polgara, Lana Prins, Tara Fallaux, Lova Yu en Cornelia Tollens gaven hún eigen visie op het naakte

TalentWall – Wiosna van Bon juni – okt 2021

Wiosna van Bon belichtte in haar fotoboek Familystranger nu eens de kant van familieleden van gedetineerden. Niet alleen de gedetineerde voelt zich veroordeeld, familieleden voelen zich evengoed veroordeeld door de maatschappij. Op de TalentWall toonde zij een aantal foto's uit het project. Tijdens de presentatie hield zij een **boekpresentatie**. Het boek is al voor diverse internationale prijzen genomineerd.

Migratie sept – okt 2021

Al 25 jaar fotografeert fotojournalist Piet den Blanken vluchtelingen die Europa proberen binnen te komen. Zijn foto's werden gecombineerd met schilderkunst van de Eindhovense beeldend kunstenaar Stijn Peeters, die vaak journalistieke foto's als inspiratie gebruikt. Dat bleek een mooie combinatie, zowel visueel als inhoudelijk. "De fotograaf documenteert, de kunstenaar interpreteert."

Het overzicht van 25 jaar fotografie van vluchtelingen maakt duidelijk dat de situaties aan de grenzen verharder. Het is schrijnend dat er op Europees niveau nog steeds geen adequate oplossing is voor het vluchtelingenvraagstuk. Gelijktijdig was de presentatie 'Strijders' van Marja Vink te zien. Ook zij haalt haar inspiratie uit foto's die in de media verschijnen. Haar geborduurde portretten van zowel migranten als militairen waar mensen voor vluchten, tonen twee gezichten van strijders.

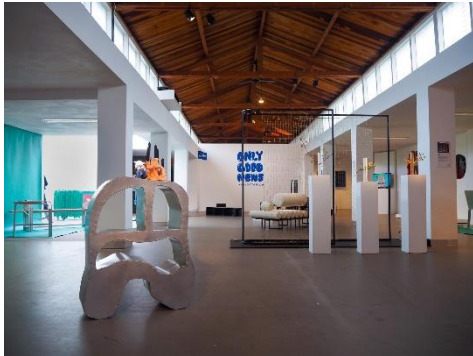
Tijdens de expositie Migratie werd een **discussiemiddag** georganiseerd, waarbij diverse aspecten rondom het thema migratie werden belicht. Allereerst werden de exposanten geïnterviewd. Daarna kwamen genodigden aan het woord van de vakgroep Sociale Geografie Radboud Universiteit Nijmegen, Vluchtelingen in de Knel en het museum over migratie in wording in Rotterdam, Fenix. Niet alleen leidde de middag tot verdieping, ook brachten we mensen en organisaties met elkaar in verbinding die eerder geen contact met elkaar hadden.

Photo31 interviewde Piet den Blanken temidden van de expositie. De opname werd als webinar uitgezonden en is terug te zien op YouTube. Een documentaire film over Piet den Blanken is op ons verzoek tweemaal vertoond in filmhuis het **Natlab** in Eindhoven.

De pers in Brabant besteedde uitgebreid aandacht aan de expositie. Een interview met Piet den Blanken en Stijn Peeters in het *Eindhovens Dagblad* werd doorgeplaatst in *BN De Stem* en het *Brabants Dagblad*.

Beeldend kunstenaar Anaiz Lopez nodigden we uit voor een lezing over haar kunstproject 'The Migrant'.

DDW-Only Good News okt 2021

Na een online editie van DDW in verband met Covid-19 kon in 2021 weer een fysieke DDW van start gaan en was de organisatie van Isola Design District uit Milaan weer te gast bij Pennings Foundation. Bij de DDW draait het steeds meer om het visualiseren van en bedenken van oplossingen voor maatschappelijke problemen. Met de expositie 'Only Good News' werden creatieve oplossingen getoond voor o.a. hergebruik van afvalmaterialen.

Peacekeepers okt 2021

Tijdens de DDW toonde de Eindhovense designer Daan Wubben zijn fotoproject Peacekeepers, over door de EU goedgekeurde speelgoedwapens. In zijn gelijknamige fotoboek ordende hij foto's van het speelgoed van onschuldig naar niet van echt te onderscheiden en stelde hij de vraag: 'waar trek jij de grens?'

Uncover21 nov 2021

Tweemaal per jaar geeft ForumBeeldtaal een workshop over het maken van verhalende fotografie bij Pennings Foundation. Daarnaast verzorgen zij een vierjarige opleiding. De 'afstudeerders' van deze opleiding toonden hun projecten in de expositie Uncover21 bij Pennings Foundation. Ideeën over presenteren zijn geopperd tijdens een brainstormsessie van Petra Cardinaal en een medewerker van Pennings Foundation met een docent van Forum Beeldtaal. Leuk te zien dat die ideeën door de exposanten werden omarmd en zijn uitgevoerd. Forum Beeldtaal organiseerde tijdens deze expositie lezingen van Jimmy Kets en Bianca Sistermans.

Nothing. Click. Everything okt – dec 2021

Salvo, een collectief bestaande uit Anne Geene, Arjan de Nooy, Sander Uitdehaag en Vincent van Baar, besloot na 10 jaar samenwerking uit elkaar te gaan. Ze wilden nog één keer uitpakken, bij Pennings Foundation. Het werd een explosie van quasi wetenschappelijke projecten met veel humor, die je aan het denken zetten en waarbij je je afvraagt: is dit echt of verzonnen? De foto nu eens niet als einddoel, maar als startpunt, waarbij het medium fotografie in al haar facetten ter discussie werd gesteld.

Congo Connecting dec 2021 – april 2022

Met foto's van Magnumfotograaf Carl De Keyzer uit zijn serie Congo, waar hij sporen uit het koloniale verleden van België laat zien, stellen we de vraag hoe we nu kijken naar ons koloniale verleden. De expositie werd gecombineerd met 'Tante José', een onderzoeksproject van Astrid Huis naar haar oudtante die vanuit klooster Glorieux in Eindhoven als missionaris vertrok naar Congo. Om ook hedendaagse fotografen hun visie op Congo te laten zien, organiseerden we een Open Call. Op die

oproep reageerden vooral veel fotografen uit Kinshasa die fotografie hebben gestudeerd aan de kunstacademie in die stad. Met hun inbreng konden we verschillende perspectieven op Congo tonen. Door alweer een lockdown is deze expositie in 2021 nauwelijks te zien geweest. Gelukkig konden we hem verlengen tot april 2022. Meer over deze expositie en het randprogramma in het jaarverslag van 2022.

EDUCATIE EN ACTIVITEITEN

Lezingen

Naast genoemde lezingen van Maartje van den Heuvel, Renée Steenberg, Anaïs Lopez, Jimmy Kets en Bianca Siermans organiseerden we een online Artist Talk van Esther Kokmeijer over haar project Antarctica, een van de Global Commons.

Boekpresentaties

Tijdens haar presentatie 'Familystranger' op de TalentWall hield Wiosna van Bon haar boekpresentatie, waarbij ze een lezing gaf over het project.

In oktober lanceerde Miek van Dongen haar boek 'Toon mij wie jij bent', dat zij maakte naar aanleiding van het dementieproces van haar moeder.

Hildegard Hick lanceerde in november haar 2de boek over de coronatijd 'Van handen wassen naar handen schudden' samen met Paul van Mameren van uitgeverij Lecturis.

Portfolioreviews

In juni konden we een portfolioreview organiseren. Twee reviewers gaven achter elkaar feedback op het werk van de fotografen.

Workshops

Forum Beeldtaal verzorgde twee maal een tweedaagse workshop verhalende fotografie.

Op verzoek van de leiding gaf Anneke van Wolfswinkel voor de medewerkers de cursus Kunst dichterbij (in de expositie van Hanneke Janssen) en gaf Florentine Peijnenburg een VTS-training (Visual Thinking Strategies) aan de medewerkers (in de expositie van Salvo). VTS is een methode om te kijken naar kunst zonder dat kennis vereist is. Een methode die zeer

geschikt is voor scholenbezoeken, maar die ook volwassenen aanmoedigt vooral zelf op ontdekking te gaan in de exposities.

CrossLab

Studenten CrossLab van de Academie voor Beeldende Kunst en Vormgeving van Fontys in Tilburg kwamen zo vaak als mogelijk was in coronatijd bijeen en werkten aan een project voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. Het resultaat is de BeeldBox, een serie kisten met opdrachten en materialen, die bij iedere expositie kan worden ingezet.

In november ontvingen we alle overige CrossLabs van Fontys, 200 studenten uit de hele provincie.

Scholenbezoek

Tijdens de lockdown verzorgden we tweemaal een online les voor Christiaan Huygens.

Zodra het weer kon ontvingen we klassen van het Huygens in de exposities voor een educatief project.

Rondleidingen

De thematische exposities lenen zich bij uitstek voor het geven van rondleidingen. Vooral bij de landschapstentoonstelling (Het Groene Woud) en de expositie Migratie kwamen verzoeken voor rondleidingen binnen. Tijdens de expo De Kunst van Kijken ontvingen we studenten van de kunstacademie van Maastricht. En de Vrienden van het Van Abbemuseum kwamen voor de expositie van Toos Nijssen. Tweedejaars studenten SintLucas bezochten de Eindexpositie van SintLucas. Tijdens de expositie Naakt // Nu verzorgden we een rondleiding voor een Rotary. Tijdens de expositie Migratie organiseerden we op verzoek tweemaal een speciale avond voor een fotoclub en leidden we studenten van SintLucas, de MBO Fotovakschool in Eindhoven en jonge kunstenaars van KunstPodium T in Tilburg rond. Speciaal voor expat kids organiseerden we een speurtocht door de expositie van Salvo. (Helaas durfden de expats door het oploeiende coronavirus niet te komen, maar het event is zeker voor herhaling vatbaar.)

Bibliotheek

We zijn dit jaar verder gegaan met de catalogisering van de fotoboeken uit de verzameling van Adrie Mennen (circa 4.000 boeken), die Pennings Foundation eind 2019 heeft verworven. Ze vormen een mooie aanvulling op de bestaande bibliotheek (1.500 boeken). We gebruiken voor het invoeren het landelijke netwerk Fotografiebibliotheek.nl, een initiatief van het Nederlands Fotomuseum, waar de belangrijkste Nederlandse fotografiebibliotheken zich bij hebben aangesloten. Eerst worden de monografieën ingevoerd, daarna de verzamelwerken. Van de 3500 monografieën zijn er 2000 ingevoerd

die al in het systeem zaten. De overige 1500 monografieën komen niet al in andere bibliotheken voor en zijn dus uniek. Deze boeken worden nu ingevoerd. Van fotograaf Hans Zoete ontvingen we circa 300 fotoboeken van buitenlandse fotografen. Deze worden ook ingevoerd. Studenten van SintLucas, Fontys en de Nederlandse Academie voor Beeldcreatie en leden van een fotoclub maakten dit jaar gebruik van de bibliotheek. Ook leggen we bij iedere expositie foto's uit de bibliotheek ter inzage op de leestafel.

Stagiaires

In 2021 boden we stageplekken aan Luca van der Zanden van de opleiding Marketing & Communicatie (Summa, Eindhoven), Amy van den Berg van de opleiding Media- & Eventmanager (SintLucas, Boxtel) en Thomas de Jong van Academie voor Beeldende Kunst en Vormgeving (Fontys, Tilburg).

EXTERN

Petra Cardinaal is naast haar werkzaamheden voor Pennings Foundation ook coördinator van het talentontwikkelingstraject **Jump!**

En zij werd ook dit jaar weer gevraagd het afstudeerwerk van studenten van de Fotoacademie te Amsterdam te beoordelen. Ook werd zij gevraagd te jureren bij Forum Beeldtaal.

COMMUNICATIE

De website is het belangrijkste communicatiemiddel van Pennings Foundation. Via persberichten, nieuwsbrieven en social media verwijzen we steeds naar onze website, die dan ook up-to-date is. Voortaan staat bij 'Educatie' informatie over ons aanbod aan activiteiten, ook voor scholen. En bij 'In de pers' staan de belangrijkste reviews en interviews. Via blogs doen wij verslag van exposities en randprogrammering. Ook dit jaar plaatsten we google-view opnamen van enkele exposities online, wat zeker in coronatijd een handig middel is om mensen kennis te laten nemen van onze exposities en maakten we vlogs voor social media, die op informele wijze een indruk geven van de expositie.

We kregen vermeldingen, aankondigingen en redactionele artikelen in o.a. het Eindhovens Dagblad, Groot Eindhoven, Brabeau, InBrabant, Brabants Landschap, magazine Pf, online platforms van fotografiemagazines, Brabant Cultureel en In de buurt. In Zuiderlicht (nu Zout) plaatsten we advertenties. Interviews voor Photo31 werden opgenomen bij Pennings Foundation en via internet als webinar uitgezonden. Studio040 maakte een filmpje van de expositie Het Groene Woud.

GECEANCELD

De meeste geplande exposities en activiteiten die vanwege corona geen doorgang konden vinden hebben we kunnen uitstellen. De jaarlijkse Fotoboekenbeurs kon helaas in 2021 geen doorgang vinden.

Zie ook:

[Pennings Foundation | Exposities archief](#)

[Blog | Pennings Foundation | Eindhoven](#)

[Pennings Foundation - YouTube](#)

[Educatie | Pennings Foundation | Eindhoven](#)

[In de pers | Pennings Foundation](#)